LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Alueellinen vastuumuseo
Fellmaninkatu 3 15110 Lahti Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi
lahdenmuseot.fi

Lausunto
D/6025/10.03.00.02/2026
17.11.2026

Lahden kaupunki/ rakennusvalvonta

Viite: Lausuntopyyntö 3.11.2026

Asia: Rakentamislupa 398-2026-453 Karpalonmäen hyppytornit Salpausselänkatu 8, Lahti

Karpalonmäen alueelle (kiinteistötunnus 398-32-9904-3) sijoittuvan hankkeen tarkoituksena on rakentaa kaksi uutta harjoitusmäkihyppytornia sekä porras- ja tuomaritornit. Alueella sijainneet puiset mäkihyppytornit ja tuomaritorni on tarkoitus purkaa tai on jo osittain purettu.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo antaa lupahakemuksen aineistosta pyydettynä lausuntonaan seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö
Rakentamisalueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojaamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muitakaan suojelua edellyttäviä kohteita. Lähin suojeltu kohde, sisällissodan aikainen taistelukaivantojen alue (*Kenttävartio 2*, 1000028802) sijaitsee noin 30 m päässä, mutta topografisesti siten, etteivät suunnitellut työt ole sen uhkana. Asiakohdan hankkeelle ei ole esteitä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema
Suunnittelualue sijoittuu valtakunnallisesti merkittävälle rakennetun kulttuuriympäristön alueelle kohdenimellä *Salpausselän hiihtostadion* (RKY 2009). Alue on myös valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta kohdenimellä *Tiirismaan ja Salpausselän maisemat* (2021). Rakennusperinnöltään ja maisemaltaan alue on myös maakunnallisesti arvokasta (MARY ja MaMa 2024). Urheilukeskus on kaupunkikuvallisesti merkittävä kaupunkirakenteen läntisenä rajaajana ja sen sijainti pääkadun visuaalisena jatkeena on ainutlaatuinen. Se on merkittävä myös rakennustaiteellisesti sekä osana lahtelaista kulttuuri- ja urheiluhistoriaa. Alue kertoo urheilun historiasta kerroksellisella tavalla ja on maakunnallisesti harvinainen.

Lahden yleiskaavassa 2035 (Y-205; 9.12.2025) Salpausselän alue on osoitettu valtakunnallisesti arvokkaaksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi. Määräyksen mukaan alueelle ja sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella alueen arvoja ja ominaispiirteitä kunnioittaen ja vaalien. Alueen asemakaava on vuodelta 2011. Karpalonmäen alue on kaavassa merkitty retkeily- ja ulkoilualueeksi merkinnällä VR-3. Määräyksen mukaan valtakunnallisesti merkittävän alueen luonnonympäristöä koskevilta toimenpiteiltä edellytetään varovaisuutta.

Lahden urheilukeskuksen alueella on historiansa alusta alkaen ollut kansallisen ja kansainvälisen hiihtostadionin asema. Ensimmäiset Salpausselän kisat järjestettiin 1923 ja maailmanmestaruuskisat

LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/3333/12.03.02.03/2026
17.11.2026

1926. Alueen ensimmäinen puinen hyppyrimäki valmistui 1922 Kisatulikukkulan pohjoisrinteeseen. Puurakentaminen oli alueelle leimallista 1960-luvun loppupuolelle asti. 1970-luvulla lähes kaikki puurakennukset ja -rakenteet korvattiin betoni- ja teräsrakenteilla. Lahden suurmäki, normaalimäki ja pikkumäki ovat kaikki valmistuneet 1970-luvulla. Suurmäen alastulomonttu on toiminut kesäisin maauimalana vuodesta 1973 vuoteen 2024 saakka.

Karpalosuon supassa on sijainnut viisi pienempää puurakenteista hyppyrimäkeä, joista vanhimmat ovat 1960-luvulta. Vanhat rakennelmat on jo aiemmin dokumentoitu museon toimesta. Hakemuksen liitteenä olevat pääpiirustukset on päivätty 23.10.2026 (Päijät-Suunnittelu; arkkitehti Sami-Matti Pesonen). Hakemuksen liitteenä on myös kaksi päiväämätöntä visualisointikuvaa. Suunnitelmien mukaan hankkeessa toteutettavat uudet hyppytornit rakennetaan pääosin teräsrakenteisina. Hyppy- ja porrastornien teräsrakenteet on tarkoitus maalata harmaan ja vihreän sävyillä, mikä antaa rakenteille viimeistellyn vaikutelman. Tuomaritornin verhouksena käytetään vaakaponttilaudoitusta, joka on sovitettu yhdenmukaiseksi hiihtomuseon julkisivun kanssa. Museo pitää puumateriaalin käyttöä positiivisena asiana alueella, jossa teräs ja betoni ovat syrjäyttäneet sen lähes kokonaan.

Hankkeessa on tuotettu maisema/pihasuunnitelma, jota ei ole liitetty lausuntomateriaaliin. Hyppytornien läheisyydessä on tarkoitus käyttää keinonurmea ja istutettavaa niittykasvillisuutta. Asfalttia käytettäisiin reunakorokkeissa ja mursketta alastuloalueen päädyssä. Maastokäynnillä on alueella todettu jonkin verran kirjanpainajien aiheuttamia tuhoja, ja metsän harvennusta on tämän vuoksi tulossa.

Museo jakaa 9.10.2026 pidetyssä ennakkoneuvottelussa esitetyn ajatuksen pehmeistä ja pyöristetyistä maastonmuodoista. Viitaten alueen tunnustettuihin kulttuuriympäristö- ja maisema-arvoihin museo toteaa kantanaan, että hyppytornien ympäristön käsittelyssä tulee noudattaa erityistä varovaisuutta. Hakemuksessa mainittua olevien maastonmuotojen hyödyntämistä tulee noudattaa.

Museolla ei ole harjoitushyppytornien lupahakemukseen muuta huomautettavaa.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Esko Tikkala
rakennustutkija	Satu Taivaskallio

Tiedoksi: Museovirasto, Lupa- ja valvontavirasto